

TEHLİKELİ MADDELERİN HAVA YOLUYLA EMNİYETLİ TAŞINMASI TALİMATI (SHT-18)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Talimatın amacı, tehlikeli maddelerin hava yolu ile emniyetli ve güvenli şekilde taşınmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Talimat sivil havacılık alanında tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Talimat;

a) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Şikago'da 7 Aralık 1944 tarihinde Akit ve İmza Edilmiş Olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanuna, 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine, 16/11/2013 tarihli ve 28823 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)'ne, 24/4/2020 tarihli ve 31108 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)'ne, 23/8/2016 tarihli ve 29810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Havalimanları/Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)'ne, 3/3/2018 tarihli ve 30349 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik (SHY-33B)'e dayanılarak,

b) Şikago Sözleşmesinin Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Emniyetli Taşınması başlıklı 18 numaralı Eki'ne ve Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından yayınlanan; Tehlikeli Maddelerin Hava Yoluyla Emniyetli Taşınmasına İlişkin Teknik Talimatlar başlıklı 9284 sayılı Dokümanına, Tehlikeli Maddeler Eğitimi ve Değerlendirmesinde Yetkinlik Esaslı Yaklaşım İlişkin Kılavuz başlıklı 10147 sayılı Dokümana ve Tehlikeli Maddeleri İçeren Hava Aracı Olayları için Acil Durum Müdahale Kılavuzu başlıklı 9481 sayılı Dokümana uygun olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Talimatta geçen;

a) Alt yüklenici: İşletici ile düzenlenen sözleşme kapsamında işletici adına tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasına yönelik faaliyet yürüten işletmeyi,

b) Belirlenmiş posta işleticisi: UPU üyesi bir devlet tarafından, kendi topraklarında posta hizmetlerini işletmek ve UPU Sözleşmesinden kaynaklanan ilgili yükümlülükleri yerine getirmek üzere resmi olarak görevlendirilen kamu veya kamu dışı tüzel kişiyi,

c) Birim yükleme ünitesi: Overpack haricinde her türlü yük konteyneri, hava aracı konteyneri, ağırlı uçak paleti veya iglo üzerinde ağ bulunan hava aracı paletini,

ç) Ciddi olay: Oluşan durum itibarıyla kaza ihtimalinin yüksek olduğu ancak sonucunda can kaybı, yaralanma veya uçuş performansını etkileyecek nitelikte hasar oluşmadığından kaza olarak sınıflandırılmayan vakayı,

d) Ciddi yaralanma: Bir kazada bir kişinin maruz kaldığı;

1) Yaralanmanın başladığı tarihten itibaren 7 (yedi) gün içerisinde, toplam 48 (kırk sekiz) saatin üzerinde hastanede tedavi görmeyi gerektiren yaralanmayı,

2) El, ayak parmakları ile burundaki basit kırıklar hariç herhangi bir kemiğin kırılmasıyla sonuçlanan yaralanmayı,

3) Şiddetli kanamaya ya da sinir, kas veya tendon hasarına sebebiyet veren yırtılmaları içeren yaralanmayı,

4) Herhangi bir iç organın zedelenmesini veya hasar görmesini içeren yaralanmayı,

5) İkinci veya üçüncü derece yanıkları veya vücut yüzeyinin %5'inden fazlasına tesir eden her türlü yanıkları içeren yaralanmayı,

6) Maruz kaldığının doğrulanması şartıyla zararlı seviyede radyasyon veya bulaşıcı madde ile oluşan yaralanmayı,

e) COMAT: İşleticinin kendi hava aracında kendi amaçları için taşıdığı işletmeye ait malzemeyi,

f) Ekip üyesi: İşletici tarafından uçuş görev süresi boyunca hava aracında görev yapmak üzere görevlendirilen kişiyi,

g) Emniyet yönetim sistemi: Gerekli organizasyonel yapılar, sorumluluklar, politikalar ve prosedürler dâhil olmak üzere emniyet yönetimine yönelik sistematik yaklaşımı,

ğ) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

h) Gönderi: Bir işletici tarafından tek bir göndericiden tek bir zamanda ve tek bir adreste kabul edilen, tek bir partide faturalandırılan ve tek bir varış adresinde tek bir alıcıya taşınan bir veya daha fazla tehlikeli maddeler paketini,

ı) Gönderici: Hava yoluyla taşınmak üzere tehlikeli maddeler içeren gönderiyi taşımaya sunan gerçek veya tüzel kişiyi,

i) Gümrüklü geçici depolama alanı ve/veya antrepo hizmetleri işletmesi: Tehlikeli maddelerin havalimanında gümrüklü saha içerisinde geçici depolanabilmesi amacıyla Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş olan ve havalimanı dışında da konuşlandırılabilen, özel yetki ve izin belgeleri bulunan gümrüklü geçici depolama alanı ve/veya antrepo hizmetleri sunan işletmeleri,

j) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredebilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

k) Hava aracı kazası: Herhangi bir hava aracının operasyonu ile ilişkili olan, insanlı hava aracı halinde, herhangi bir kişinin söz konusu hava aracına uçuş amacıyla bindiği an ile bu tür tüm kişilerin söz konusu hava aracından indiği an arasında gerçekleşen veya insansız hava aracı halinde, söz konusu hava aracının uçuş gerçekleştirmek amacıyla harekete hazır olduğu an ile söz konusu hava aracının ilgili uçuşun sonunda tamamen durduğu ve birincil tahrik sisteminin kapatıldığı an arasında gerçekleşen;

1) Yaralanmaların doğal sebeplerden kaynaklandığı, kendi kendine olduğu veya başkalarından dolayı olduğu durumlar veya yaralananların normalde yolcu ve uçuş ekibinin bulunduğu alanlar dışında başka bir yerde saklanan biletsiz kaçak yolcular olduğu durumlar hariç olmak üzere; hava aracında olma, hava aracından ayrılmış parçalar da dâhil olmak üzere hava aracının herhangi bir parçası ile doğrudan temas, jet akımına doğrudan maruz kalma sebeplerinden ötürü herhangi bir kişinin hayatını kaybetmesi veya ciddi şekilde yaralanması;

2) Motor kapakları veya aksesuarları dahil olmak üzere hasarın tek motor, pervaneler, kanat uçları, antenler, probalar, kanatçıklar, lastikler, frenler, tekerlekler, kareyajlar, paneller, iniş takımı kapıları, kokpit camları, hava aracı yüzeyindeki küçük çentikler, çökmeler veya delikler ile sınırlı olduğu haller ile motor arızası ve hasarı veya ana rotor pallerindeki, kuyruk rotor pallerindeki, iniş takımlarındaki, radomdaki küçük çaplı hasarlar ve doludan veya kuş çarpmasından kaynaklanan hasarlar hariç olmak üzere hava aracının; yapısal mukavemetini, performansını veya uçuş karakteristiklerini olumsuz etkileyecek şekilde veya hasar gören komponentin büyük çaplı onarımını veya ikame edilmesini gerektirecek şekilde hasar görmesi veya yapısal olarak arızalanması;

3) Hava aracının kaybolması veya tamamen erişilemez hale gelmesi durumlarını içeren vakayı,

l) Hava aracı olayı: Kaza haricinde, bir operasyonun emniyetini etkileyen veya etkileyebilecek, hava aracı operasyonu ile ilişkili vakayı,

m) HKY-13: 8/11/2022 tarihli ve 32007 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sivil Hava Aracı Kaza veya Ciddi Olaylarını Araştırma ve İnceleme Yönetmeliğini,

n) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,

o) İstisna: Bu Talimatta yer alan ve belirli tehlikeli maddeleri normalde geçerli olan gerekliliklerden hariç tutan hükmü,

ö) İşletici: Hava aracı işletmeciliği yapan veya yapmak üzere başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,

p) İşletici devleti: İşleticinin birincil ticari merkezinin bulunduğu veya böyle bir ticari merkezin bulunmadığı durumda işleticinin daimî ikametinin bulunduğu devleti,

r) İşletme: Sivil havacılık faaliyetlerinde bulunmak üzere Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş gerçek veya tüzel kişiyi,

s) İşletme el kitabı: İşletmelerin operasyonel ve eğitim prosedürlerinin yer aldığı el kitaplarını,

ş) İşletme şartları: İşletme ruhsatı sahibine sunulan özel onayların, güncel işletme filo bilgisinin ve operasyonel limitlerinin listelendiği Genel Müdürlük tarafından verilen belgeyi,

t) Kabul kontrol listesi: Hava yoluyla taşımaya sunulan tehlikeli maddeler içeren paketin taşımaya kabulü için, fiziksel bütünlüğünün ve gerekli dokümanlarının ilgili gereklilikleri sağlayıp sağlamadığının belirlenmesine yönelik olarak yapılan kontrolün yürütülmesine yardımcı olmak amacıyla kullanılan dokümanı,

u) Kap: Kabı ve kabın muhafaza işlevini yerine getirmesi için gerekli olan bileşenleri veya malzemeleri,

ü) Kargo hava aracı: Yolcu hava aracı dışında, mal veya eşya taşıyan hava aracını,

v) Menşe devlet: Gönderinin hava aracına ilk yüklendiği devleti,

y) MSHGP: Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programını,

z) Muafiyet: Genel Müdürlük tarafından verilen ve bu Talimat ve Teknik Talimatların hükümlerinden muafiyet sağlayan özel izin dışındaki yetkilendirmeyi,

aa) Overpack: Tek bir gönderici tarafından bir veya daha fazla kabı içermek ve taşıma ve istifleme kolaylığı için tek bir taşıma birimi oluşturmak amacıyla kullanılan muhafazayı,

bb) Özel izin: Teknik Talimatlarda hava araçlarında taşınması yasak olan tehlikeli maddelerin özel izin ile taşınabileceğinin belirtildiği durumlar veya yine Teknik Talimatlarda öngörülen diğer amaçlar doğrultusunda ilgili yükün taşınması için ilgili otorite tarafından verilen yetkiyi,

cc) Paket: Taşıma için hazırlanan kap ve içeriklerinden oluşan paketleme işleminin tamamlanmış ürünü,

çç) SHT-EGITIM/CBTA DGR: 22/6/2023 tarihli Yetkinlik Esaslı Eğitim ve Değerlendirmeye Dayalı Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Taşınması Eğitim Talimatını,

dd) SHT-MUAFİYET OPS/FCL: 27/8/2024 tarihli Uçuş Operasyon, Tehlikeli Maddeler Ve Uçuş Ekibi Lisanslandırma Alanlarındaki İstisnai Uygulama Taleplerinin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Talimatını,

ee) SHT-OLAY: 31/12/2012 tarihli Sivil Havacılık Emniyet Olaylarının Raporlanmasına Dair Talimatı,

ff) SHT-OPS: 1/10/2020 tarihli Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatını,

gg) SHY-SMS: 13/1/2012 tarihli ve 28172 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sivil Havacılıkta Emniyet Yönetim Sistemi Yönetmeliğini

ğğ) Sorumlu kaptan pilot: İşletici veya genel havacılık durumunda sahibi tarafından uçuşun emniyetli bir şekilde yürütülmesinden sorumlu olarak tayin edilen pilotu,

hh) Tehlikeli madde: Emniyet, can, mal veya çevre için risk oluşturabilen ve Teknik Talimatlardaki tehlikeli maddeler listesinde gösterilen veya bu Dokümana göre sınıflandırılan eşya veya maddeleri,

ıı) Tehlikeli maddeler için gönderici beyan formu: Teknik Talimatlarda belirtilen ve tehlikeli maddeleri havayolu ile taşımaya sunan kişi tarafından doldurulan ve söz konusu tehlikeli maddeler hakkında bilgileri içeren tehlikeli maddeler taşıma evrakını,

ii) Tehlikeli maddeler kazası: Bir kişinin ölümü veya ciddi yaralanması ya da büyük maddi veya çevresel zarar ile sonuçlanan, tehlikeli maddelerin taşınmasıyla bağlantılı ve ilişkili vakayı,

jj) Tehlikeli maddeler olayı: Tehlikeli maddeler kazası dışında, tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasıyla ilişkili ve bağlantılı olan; mutlaka bir hava aracında gerçekleşmesi gerekmeyen, bir kişinin yaralanmasına, mala veya çevreye zarar verilmesine ya da yangına, kırılmaya, dökülmeye, sıvı veya radyasyon sızıntısına neden olan veya paketin bütünlüğünün bozulduğu vakalar ile tehlikeli maddelerin taşınmasıyla ilgili olarak hava aracını veya içindekileri ciddi şekilde tehlikeye atan vakayı,

kk) Teknik Talimatlar: ICAO tarafından yayınlanan, Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Emniyetli Taşınmasına İlişkin Teknik Talimatları başlıklı 9284 sayılı Dokümanın değişiklikler ve her türlü ekleri de dâhil olmak üzere yürürlükteki güncel halini,

ll) Uçuş ekibi üyesi: Bir uçuş görev süresi boyunca hava aracının işletilmesi için gerekli görevlerden sorumlu lisanslı ekip üyesini,

mm) UN numarası: Birleşmiş Milletler'in ilgili uzmanlar kurulu tarafından bir eşya veya maddeyi veya belirli bir eşya veya madde grubunu tanımlamak için atanan dört basamaklı sayıyı,
nn) UPU: Evrensel Posta Birliğini,

oo) Vaka: Kaza ve ciddi olay da dâhil olmak üzere, hava aracı operasyonlarını etkileyen, hava araçlarını, hava aracının içindekileri, diğer kişileri, ekipmanı ve teçhizatı tehdit eden ya da düzeltilmemesi veya ele alınmaması halinde tehdit edebilecek olan, emniyet ile ilişkili durumları,

öo) Varış devleti: Gönderinin son olarak hava aracından boşaltılacağı devleti,

pp) Vuku devleti: Kaza veya olayın meydana geldiği devleti,

rr) Yer hizmetleri kuruluşu: Havalimanlarında/havaalanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşları,

ss) Yetkili acente: Hava yolu taşımacılığı ile iştigal bir kuruluş ile iş ilişkisi kuran ve kargo veya posta güvenliği ile ilgili yetkili otorite tarafından kabul edilen veya istenen güvenlik kontrollerini sağlayan bir havayolu işletmesi, yer hizmetleri kuruluşu, taşıma işleri organizatörleri veya entegre depolama ve nakil hizmetlerinden sorumlu lojistik sağlayıcısını,

şş) Yolcu hava aracı: Hava aracının ekip üyesi, işletcinin resmi görevli çalışanları, ilgili ulusal otoritenin yetkili temsilcisi veya herhangi bir gönderiye ya da taşınan kargoya refakat eden kişi dışında herhangi bir kişiyi taşıyan hava aracını,

(2) Bu Talimatta yer alan ancak bu maddede yer almayan tanımlar için taraf olduğumuz ve usulüne uygun yürürlüğe giren ilgili uluslararası anlaşmalarda belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Tehlikeli maddelerin emniyetle taşınması

MADDE 5- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan taraflar, söz konusu tehlikeli maddelerin emniyetli ve güvenli bir şekilde taşınmasını sağlamak ve gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) İşletme, tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasına ilişkin faaliyetlerini SHY-SMS kapsamında emniyet yönetim sistemine dâhil eder.

Tehlikeli maddeler taşıma özel onayı

MADDE 6 - (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınması faaliyetinde bulunmak isteyen işletcinin SHT-OPS kapsamında Genel Müdürlükten alınan ve işletme şartlarında belirtilen Tehlikeli Maddeler Taşıma Özel Onayı'na sahip olması zorunludur.

(2) İşletici, Tehlikeli Maddeler Taşıma Özel Onayı olmadan havayolu ile tehlikeli maddeler taşımacılığı yapamaz.

(3) Ülkemiz hava sahasını kullanan yabancı işletici, tehlikeli maddeler taşıması halinde kendi devletin yetkili otoritesi tarafından düzenlenen, tehlikeli maddeler taşıma yetkisi olduğuna dair belgeyi Genel Müdürlüğe ibraz etmekle yükümlüdür. Genel Müdürlük ek şartlar talep etmeye yetkilidir.

Teknik Talimatlar

MADDE 7- (1) Bu Talimat kapsamında gerçekleştirilen tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasına ilişkin faaliyetlerde Teknik Talimatların hükümleri uygulanır.

Bildirim ve izinler

MADDE 8- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan taraflar, onay veya izin gerektiren tehlikeli maddeler içeren gönderilere ilişkin olarak taşınan tehlikeli maddelerin niteliğine göre yetkili otoritelere bildirim yapıldığından ve gönderici tarafından gerekli onay ve izinlerin alındığından emin olur.

Özel izin

MADDE 9- (1) Genel Müdürlük, Teknik Talimatlarda özellikle belirtilen durumlarda, havacılık emniyetinin sağlanması koşuluyla özel izin vermeye yetkilidir.

(2) Genel Müdürlük, Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe menşe devlet ve/veya işletici devleti olarak özel izin verir.

(3) Teknik Talimatlarda belirtilen durumlarda, bu Talimatın Ek-1’inde belirtilen kamu kurumlarının görüşü dikkate alınır.

Muafiyet

MADDE 10- (1) Bu Talimat kapsamında verilecek muafiyetler SHT-MUAFİYET OPS/FCL hükümlerine göre düzenlenir.

(2) Genel Müdürlük, ülkemiz üzerinden gerçekleştirilen, muafiyet gerektiren üst geçiş uçuşlarında bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen durumların sağlanmaması halinde, kabul edilebilir emniyet düzeyinin sağlanması koşuluyla muafiyet vermeye yetkilidir.

(3) Taşınan tehlikeli maddelerin niteliğine göre ihtiyaç halinde, bu Talimatın Ek-1’inde belirtilen kamu kurumlarının görüşü dikkate alınır.

İstisnalar

MADDE 11- (1) Tehlikeli maddeler olarak sınıflandırılmış olan ancak operasyon kuralları ve uçuşa elverişlilik gereklilikleri uyarınca hava aracında bulunması gereken veya Teknik Talimatlarda özel amaçları tanımlanmış olan eşya ve maddeler bu Talimat hükümlerine tabi değildir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen eşya ve maddeleri değiştirmek için kullanılacak olan veya değiştirildikten sonra çıkarılan eşya ve maddelerin COMAT kapsamında hava aracında taşınması halinde, Teknik Talimatlarda izin verilen durumlar haricinde, bu Talimat hükümleri uygulanır.

(3) Teknik Talimatlarda tanımlanmış olan ve belirtilen sınırları aşmayan, yolcu veya ekip üyesi tarafından taşınan belirli eşya ve maddeler, bu Talimat hükümlerine tabi değildir.

Varyasyonlar

MADDE 12- (1) Genel Müdürlük, Teknik Talimatlarda belirtilenlerden farklı gereklilikler uygulaması halinde, devlet varyasyonu olarak Teknik Talimatlarda yayınlanmak üzere ICAO'ya bildirir.

(2) İşletici, Teknik Talimatlarda belirtilenlerden farklı gereklilikler uygulaması halinde, söz konusu durumu işletici varyasyonu olarak Teknik Talimatlarda yayınlatılmak üzere Genel Müdürlüğe bildirir. İşletici varyasyonu, Teknik Talimatların gerekliliklerinden daha az kısıtlayıcı olamaz, özel elleçleme veya işleme gerekliliklerine atıfta bulunamaz, ancak emniyet ile ilgili hususlara atıfta bulunur.

Tehlikeli maddeler eğitim programı

MADDE 13- (1) Tehlikeli maddeler temel ve tazeleme eğitim programı, Teknik Talimatlara ve SHT-EGITIM/CBTA DGR'a uygun olarak oluşturulur ve sürdürülür.

(2) İşletici, belirlenmiş posta işleticisi ve tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan diğer tarafların tehlikeli maddeler eğitim programları, Genel Müdürlük tarafından onaylanır.

(3) Tehlikeli maddeler eğitim programları, tehlikeli maddeler taşıma özel onayı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın tüm işleticiler için gereklidir.

(4) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan taraflar, tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında görev alan çalışanlarına SHT-EGITIM/CBTA DGR hükümlerinde belirtilen iş fonksiyonuna uygun eğitimi aldırır.

Tehlikeli maddeler güvenliği

MADDE 14- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan taraflar; tehlikeli maddelerin hırsızlık veya kötü amaçlı kullanımı sebebiyle; cana, mala veya çevreye zarar vermesini önlemek amacıyla, Şikago Sözleşmesinin ilgili Ek'lerindeki güvenliğe ilişkin hükümler, Teknik Talimatlar ve MSHGP'de belirtilen kurallar çerçevesinde, gerekli güvenlik önlemlerini almak, bunlara ilişkin prosedürleri oluşturmak ve uygulamakla yükümlüdür.

Tehlikeli maddeler kaza ve olay raporlaması

MADDE 15 - (1) Tehlikeli maddeler kazası, tehlikeli maddeler olayı ve hava aracında beyan edilmemiş veya yanlış beyan edilmiş tehlikeli maddelerin tespit edildiği durumlar; vuku devletin ve işletici devletin ilgili otoritelerine Teknik Talimatlarda belirtilen kurallar çerçevesinde raporlanır.

(2) Tehlikeli maddeler olayı ve hava aracında beyan edilmemiş veya yanlış beyan edilmiş tehlikeli maddelerin tespit edildiği durumlar için ülkemiz otoritesi Genel Müdürlüktür. Bu raporlamalar öncelikli olarak Genel Müdürlüğün otomasyon sistemi üzerinden, otomasyon sisteminin kullanılamaz olduğu durumlarda ise Genel Müdürlük internet sayfasında belirtilen e-posta adresi veya resmi yazışma üzerinden, mücbir haller dışında 72 (yetmiş iki) saat içinde SHT-OLAY hükümlerine uygun olarak yapılır.

(3) Tehlikeli maddeler kazası ve tehlikeli maddeler ile ilgili ciddi olay için ülkemiz otoritesi Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Başkanlığıdır. Bu raporlamalar 48 (kırk sekiz) saat içinde HKY-13 hükümlerine uygun olarak yapılır.

(4) İşleticinin yanı sıra bu Talimat kapsamında tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan işletmeler raporlama yapmakla yükümlüdür.

(5) Raporlar, Teknik Talimatlarda belirtilen asgari bilgileri içerir.

(6) Genel Müdürlük ve işletici, raporlaması yapılan durum, olay, ciddi olay ve kazalara ilişkin bilgilerin derlenmesi ve incelenmesine yönelik prosedürler oluşturur.

(7) Tehlikeli maddelerin; Teknik Talimatlara uygun olarak yüklenmemiş, ayrılmamış, ayrıştırılmamış veya emniyete alınmamış halde taşınması, sorumlu kaptan pilota bilgi verilmeden taşınması ve istemsiz olarak serbest kalması da tehlikeli maddeler olayı kapsamında değerlendirilir.

(8) Genel Müdürlük ve işletici tarafından, tehlikeli maddeler olayının ve hava aracında beyan edilmemiş veya yanlış beyan edilmiş tehlikeli maddelerin tespit edildiği durumların raporlanması teşvik edilir.

Posta yoluyla taşınan tehlikeli maddeler

MADDE 16- (1) Belirlenmiş posta işleticisinin, postadaki tehlikeli maddelerin hava taşımacılığına kabulüne ilişkin kontrol prosedürleri, Genel Müdürlük tarafından onaylanır.

(2) UPU Sözleşmesi uyarınca, Teknik Talimatlarda belirtilenler dışında tehlikeli maddeler postaya verilemez.

(3) Belirlenmiş posta işleticisi, faaliyetlerini UPU tarafından oluşturulan tehlikeli maddelerin posta hizmetleri aracılığıyla hava taşımacılığına kabulüne ilişkin kontrol prosedürlerine uygun olarak yürütür.

Bilgi ve belgelerin saklanması

MADDE 17- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan taraflar, bir tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasına ilişkin asgari olarak; tehlikeli maddeler taşıma evrakı, uygulanabilir olduğu durumlarda kabul kontrol listesi, kabul kontrolünü gerçekleştiren kişinin kimliği ve sorumlu kaptan pilota verilen yazılı bilginin en az bir kopyasının, tehlikeli maddelerin taşındığı uçuştan sonra en az 3 (üç) ay süreyle, erişilebilir şekilde saklanmasını sağlar. Tehlikeli maddelerin taşındığı uçuşta tehlikeli maddeler kazası veya olayı gerçekleşmesi halinde, bilgi ve belgeler en az 5 (beş) yıl süreyle saklanır.

(2) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında görev alan çalışanların eğitim kayıtları, işten ayrılan personel de dâhil olmak üzere en az 36 (otuz altı) ay süreyle saklanır.

(3) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan taraflar, işletmeden ayrılanlar da dâhil olmak üzere tehlikeli maddeler taşımacılığı faaliyetleri sırasında taşınan radyoaktif maddeye maruz kalan çalışanların maruz kaldığı radyasyon dozlarına ilişkin kayıtların saklanmasını sağlar.

(4) Bilgi ve belgelerin elektronik ortamda saklanması halinde, basılı kopya üretilebilir şekilde saklanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınıflandırma ve Kısıtlamalar

Sınıflandırma

MADDE 18 – (1) Tehlikeli maddeler, Teknik Talimatlar hükümlerine uygun olarak sınıflandırılır.

Hava yoluyla taşınmasına izin verilen tehlikeli maddeler

MADDE 19- (1) Tehlikeli maddeler hava yoluyla ancak bu Talimatta ve Teknik Talimatlarda belirtilen hükümlere uyulması halinde taşınır. Tehlikeli maddelerin bu Talimat ve Teknik Talimatlara aykırı şekilde taşınması yasaktır.

Hava yoluyla taşınmasına şartlı izin verilen tehlikeli maddeler

MADDE 20- (1) Muafiyet veya Teknik Talimatlarda menşe devletin özel izni ile taşınabileceği belirtilen durumlar haricinde, hava yoluyla taşınması normal şartlarda yasak olan tehlikeli maddeler ile hastalıklı canlı hayvanların hava aracında taşınması yasaktır.

(2) Taşınan tehlikeli maddelerin niteliğine göre yetkili otoritelere bildirimi yapılmamış, gerekli izinleri alınmamış tehlikeli maddeler içeren gönderilerin hava aracına yüklenmesi yasaktır.

Hava yoluyla taşınmasına izin verilmeyen tehlikeli maddeler

MADDE 21- (1) Teknik Talimatlarda ismen veya genel tanımla hava yoluyla taşınmasının her koşulda yasak olduğu özel olarak belirtilen eşya ve maddeler hava aracında taşınamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Paketleme, Etiketleme ve İşaretleme

Paketleme genel gereklilikleri

MADDE 22 – (1) Tehlikeli maddeler, bu Talimat ve Teknik Talimatlarda belirtilen hükümlere uygun olarak paketlenir.

Kaplar

MADDE 23- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınması için kullanılan kaplar, normal taşıma koşullarında; sıcaklık, nem veya basınç değişikliklerinden veya titreşimden kaynaklanabilecek sızıntıları önleyecek şekilde ve iyi kalitede yapılır, emniyetli bir şekilde kapatılır.

(2) Tehlikeli maddelerin içeriğine uygun kap kullanılır. Tehlikeli maddelerle doğrudan temas halinde olması halinde kaplar, bu maddelerin kimyasal veya diğer etkilerine karşı dayanıklı olacak şekilde belirlenir.

(3) Kaplar, Teknik Talimatlarda yer alan malzeme ve yapı özelliklerini karşılar.

(4) Kaplar, Teknik Talimatların hükümlerine uygun olarak test edilir.

(5) Sıvı tutmanın temel bir işlev olduğu kaplar, Teknik Talimatlarda belirtilen basınca, sızdırma olmaksızın dayanabilmelidir.

(6) İç kaplar, normal hava taşımacılığı koşulları sırasında kırılmalarını veya sızmalarını önleyecek ve dış kaplar içindeki hareketlerini kontrol edecek şekilde paketlenir, sabitlenir veya yastıklanır. Yastıklamada kullanılan malzemeler ve emici malzemeler, kapların içeriğiyle tehlikeli bir reaksiyona girmeyecek şekilde belirlenir.

(7) Hiçbir kap kontrol edilmeden ve korozyon ya da diğer hasarlardan arındırılmadan tekrar kullanılamaz. Kabin yeniden kullanılması halinde, sonraki içeriklerin kirlenmesini engelleyecek önlemler alınır.

(8) Eski içeriklerinin doğası nedeniyle temizlenmemiş boş kapların tehlike oluşturmaları halinde, bunlar sıkıca kapatılır ve oluşturdıkları tehlikeye göre işleme tabi tutulur.

(9) Paketlerin dış kısmına, paket bütünlüğünü bozabilecek herhangi bir nesne iliştilerilemez.

Etiketleme

MADDE 24 – (1) Bu Talimat ve Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, her tehlikeli maddeler paketi uygun etiketlerle ve Teknik Talimatlarda belirtilen hükümlere uygun olarak etiketlenir.

İşaretleme

MADDE 25 – (1) Bu Talimat ve Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, her tehlikeli maddeler paketi; içeriğinin uygun sevkiyat adı, UN numarası ve söz konusu Talimatlarda belirtilen diğer işaretlerle işaretlenir.

(2) Bu Talimat ve Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, Teknik Talimatlarda belirtilen kriterlere göre üretilen her kap, söz konusu Talimatların ilgili hükümlerinde belirtilen teknik özelliklerine uygun şekilde işaretlenir. Kaplar, Teknik Talimatlarda belirtilen uygun kap teknik özelliklerini karşılamamaları halinde teknik özellik işareti ile işaretlenemez ve tehlikeli maddeler taşımacılığında kullanılamaz.

İşaretleme dili

MADDE 26 – (1) Tehlikeli maddelere ilişkin işaretleme için asgari olarak İngilizce dili kullanılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Göndericinin Sorumlulukları

Genel gereklilikler

MADDE 27- (1) Gönderici, tehlikeli maddeler paketini veya overpack'ini hava yoluyla taşınmak üzere sunmadan önce, tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasının yasak olmadığından ve bu Talimat ve Teknik Talimatlara uygun olarak sınıflandırıldığından, paketlenildiğinden, işaretlendiğinden, etiketlendiğinden ve uygun şekilde düzenlenmiş bir tehlikeli maddeler taşıma evrakı ile sunulduğundan emin olur.

Tehlikeli maddeler taşıma evrakı

MADDE 28- (1) Bu Talimat ve Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, tehlikeli maddeleri hava yoluyla taşınmak üzere sunan gönderici, Teknik Talimatların gerektirdiği bilgileri içeren tehlikeli maddeler taşıma evrakını doldurur, imzalar ve işleticiye sunar.

(2) Taşıma evrakı, tehlikeli maddeleri taşımaya sunan gönderici tarafından imzalanmış; tehlikeli maddelerin uygun sevkiyat adlarıyla tam ve doğru olarak tanımlandığını ve ilgili düzenlemelere uygun olarak sınıflandırıldığını, paketlenildiğini, işaretlendiğini, etiketlendiğini ve hava yoluyla taşınmaya uygun durumda olduğunu belirten bir gönderici beyan formu içerir.

(3) Gönderici Ek-1’de belirtilen ilgili tehlikeli maddeler için yetkili mercilerden ilgili mevzuatında belirtilmiş olan gerekli izinleri alır.

Yüzey taşımacılığı

MADDE 29- (1) Gönderici, hava taşımacılığına yönelik olarak Teknik Talimatlara uygun şekilde hazırlanan tehlikeli maddeler gönderilerinin, Teknik Talimatlar devlet varyasyonlarında belirtilen ve havaalanlarına ve/veya havaalanlarından son kullanıcıya taşınmasında kullanılan kara, deniz ve demiryolu gibi diğer taşıma modları için geçerli olan tehlikeli maddelere ilişkin düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

Evrak dili

MADDE 30- (1) Tehlikeli maddeler taşıma evrakı için aksine bir düzenleme bulunmadıkça asgari olarak İngilizce dili kullanılır.

ALTINCI BÖLÜM

İşleticinin Sorumlulukları

Taşıma için kabul

MADDE 31- (1) İşletici, Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, beraberinde uygun şekilde doldurulmuş tehlikeli maddeler taşıma evrakı bulunmayan ve Teknik Talimatlarda belirtilen kabul şartlarına uygun şekilde kontrol edilmeyen kap, overpack ve yük konteynerlerini taşımayı kabul etmez.

Kabul kontrol listesi

MADDE 32- (1) İşletici, Bu Talimatın 31’nci maddesinin uygulanmasına yönelik olarak Teknik Talimatlarda belirtilen şartlara göre tehlikeli maddeler kabul kontrol listesi oluşturur ve kullanır.

Yükleme ve istifleme

MADDE 33- (1) Tehlikeli maddeler içeren paketler ve overpack’ler ile radyoaktif maddeler içeren yük konteynerleri, Teknik Talimatların hükümlerine uygun olarak hava aracına yüklenir ve istiflenir.

(2) İşletici; tehlikeli maddeler içeren gönderinin, iş fonksiyonuna uygun eğitimleri almış ve gerekli belgelere sahip personel kontrolünde ve uçuş esnasında hasar görmeyecek şekilde emniyetli olarak yüklenmesinden sorumludur.

Hasar veya sızıntı kontrolü

MADDE 34- (1) Tehlikeli maddeler içeren paketler ve overpack'ler ile radyoaktif maddeler içeren yük konteynerleri, hava aracına veya birim yükleme ünitesine yüklenmeden önce sızıntı veya hasar olup olmadığı yönünden incelenir. Sızıntı yapan veya hasarlı paketler, overpack'ler veya yük konteynerleri hava aracına yüklenmez.

(2) Birim yükleme ünitesi, kontrol edilmedikçe ve içinde bulunan tehlikeli maddelerden herhangi bir sızıntı veya hasar bulunmadığından emin olunmadıkça hava aracına yüklenmez.

(3) Hava aracına yüklenen herhangi bir tehlikeli maddeler paketinde hasar veya sızıntı olması halinde, işletici bu paketi hava aracından çıkarır veya uygun bir otorite veya kuruluş tarafından çıkarılmasını sağlar ve daha sonra sevkiyatın geri kalanının hava yoluyla taşınmaya uygun durumda olduğundan ve başka hiçbir paketin kirlenmediğinden emin olur.

(4) Tehlikeli maddeler içeren paketler veya overpack'ler ve radyoaktif maddeler içeren yük konteynerleri, hava aracından veya birim yükleme ünitesinden boşaltıldıktan sonra hasar veya sızıntı belirtilerine karşı kontrol edilir. Hasar veya sızıntı kanıtı bulunması halinde, tehlikeli maddelerin veya birim yükleme ünitesinin hava aracında istiflendiği alan hasar veya kirlilik açısından kontrol edilir.

Yolcu kabininde veya kokpitte yükleme kısıtlamaları

MADDE 35- (1) Tehlikeli maddeler, Teknik Talimat hükümlerinin izin verdiği durumlar haricinde, yolcuların bulunduğu hava aracı kabininde veya kokpitte taşınamaz.

Kirliliğinin giderilmesi

MADDE 36- (1) Tehlikeli maddelerin sızması veya hasar görmesi sonucu hava aracında bulunan her türlü tehlikeli kirlilik gecikmeksizin giderilir.

(2) Radyoaktif maddelerle kirlenmiş hava aracı, gecikmeksizin hizmet dışı bırakılır ve erişilebilir yüzeylerdeki radyasyon seviyesi ve geçici kirlilik, Teknik Talimatlarda belirtilen değerlerin altına çekilene kadar hizmete geri verilmez.

Ayrıştırma ve ayırım

MADDE 37- (1) Birbirleriyle tehlikeli bir şekilde reaksiyona girebilecek tehlikeli maddeler içeren paketler, hava aracında yan yana veya sızıntı durumunda aralarında etkileşime izin verecek bir konumda istiflenmez.

(2) Zehirli ve bulaşıcı madde paketleri, Teknik Talimat hükümlerine uygun olarak hava aracında istiflenir.

(3) Radyoaktif madde paketleri, Teknik Talimatlardaki hükümlere uygun olarak insanlardan, canlı hayvanlardan ve banyo edilmemiş filmlerden ayrı olacak şekilde hava aracında istiflenir.

Tehlikeli maddeler kargo yüklerinin emniyete alınması

MADDE 38- (1) İşletici, tehlikeli maddeler hava aracına yüklendiğinde, bu maddelerin hasar görmesini önleyecek tedbirleri alır ve uçuş sırasında kapların yön değiştirmesini veya hareket etmesini engelleyecek şekilde hava aracında emniyete alınmasını sağlar. Radyoaktif maddeler içeren paketlerin emniyete alınması, bu Talimatın 37'nci maddesinin üçüncü

fıkrasında ve Teknik Talimatlarda belirtilen ayırma gerekliliklerini sürekli sağlayacak şekilde yapılır.

Kargo hava aracına yükleme

MADDE 39- (1) “Cargo Aircraft Only” etiketi taşıyan tehlikeli maddeler paketi, Teknik Talimatlarda yer alan hükümlere uygun olarak yüklenir.

Alt yüklenici

MADDE 40- (1) İşletici, tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınması faaliyetlerinde, yer hizmetleri kuruluşu da dahil olmak üzere sözleşme kapsamında alt yüklenici kullanılması halinde, alt yükleniciye ilgili dokümanlarını sunar ve alt yüklenicinin; bu Talimat, Teknik Talimatlar ve sözleşmede belirtilen hükümlere uygun olarak faaliyet gösterdiğinden emin olur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tehlikeli Maddelerin Hava Yoluyla Taşınmasında Yer Alan Diğer Tarafların Sorumlulukları

Yer hizmetleri kuruluşunun sorumlulukları

MADDE 41- (1) Yer hizmetleri kuruluşu;

a) Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, beraberinde uygun şekilde doldurulmuş tehlikeli maddeler taşıma evrakı bulunmayan ve Teknik Talimatlarda belirtilen kabul şartlarına uygun şekilde kontrol edilmeyen kap, overpack ve yük konteynerlerinin taşımaya kabul edilmemesinden,

b) Bu Talimatın 32’nci maddesi ile uyumlu olacak şekilde, Teknik Talimatlarda belirtilen şartlara uyulduğunu teyit eden bir tehlikeli maddeler kabul kontrol listesinin kullanılmasından,

c) Kabul esnasında doğru ve hatasız olan tehlikeli maddeler içeren kapların etiket ve işaretlerinin kabul sonrasında hasarlanması ya da kaybolması durumunda bunların yenilenmesinin sağlanmasından,

ç) Tehlikeli maddeler içeren kapların Teknik Talimatlara uygun olarak göndericiden teslim alınmasının ve hava aracına yükletilmesinin sağlanmasından,

d) Hava aracında taşınacak tehlikeli maddelerle ilgili olarak, işletici adına, hava aracının kalkışından önce mümkün olduğunca erken bir zamanda sorumlu kaptan pilota Teknik Talimatlarda belirtilen bilgileri yazılı olarak sunmaktan,

e) Radyasyon güvenliği mevzuatıyla, radyasyonla çalışanlar için belirlenen yıllık radyasyon doz sınırları dikkate alınarak radyasyonla çalışanların ve dozimetre kullanması gerekenlerin tespit edilmesinden, maruz kaldıkları radyasyon seviyelerinin düzenli olarak kontrol edilmesinden ve sınır aşımı yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınmasından ve radyasyonla çalışan tüm çalışanlarının radyasyondan korunma yöntemleri konusunda bilgilendirilmesinden,

f) İşletici ile yaptığı standart yer hizmetleri anlaşması kapsamında işletici adına yürütülen faaliyetlerin bu Talimat, Teknik Talimatlar ve söz konusu anlaşmaya uygun olarak yerine getirilmesinden,

sorumludur.

Yetkili acentenin sorumlulukları

MADDE 42- (1) Yetkili acenteler;

- a) Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, beraberinde uygun şekilde doldurulmuş tehlikeli maddeler taşıma evrakı bulunmayan ve Teknik Talimatlarda belirtilen kabul şartlarına uygun şekilde kontrol edilmeyen kap, overpack ve yük konteynerlerinin kabul edilmemesinden,
- b) Bu Talimatın 32'nci maddesi ile uyumlu olacak şekilde, Teknik Talimatlarda belirtilen şartlara uyulduğunu teyit eden bir tehlikeli maddeler kabul kontrol listesinin kullanılmasından,
- c) Tehlikeli maddeler içeren kapların etiket ve işaretlerinin hasarlanması ya da kaybolması durumunda bunların yenilenmesinin sağlanmasından sorumludur.

Gümrüklü geçici depolama ve antrepo hizmetleri işletmelerinin sorumlulukları

MADDE 43- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınması faaliyetleri kapsamında geçici depolama alanı veya antrepo hizmeti sunan işletme;

- a) Araçlardan depolama alanlarına ve depolama alanlarından araçlara tehlikeli maddelerin kolaylıkla ve emniyetle yüklenmesini sağlayan gerekli teknik tesisatın kurulması ve işletilmesinden,
- b) Antrepodan dışarıya kontrolsüz olarak tehlikeli maddeler çıkarılmasına imkân vermeyecek gerekli fiziki düzenlemelerin yapılmasından,
- c) Teknik Talimatlarda aksi belirtilmedikçe, beraberinde uygun şekilde doldurulmuş tehlikeli maddeler taşıma evrakı bulunmayan ve Teknik Talimatlarda belirtilen kabul şartlarına uygun şekilde kontrol edilmeyen kap, overpack ve yük konteynerlerinin taşımaya kabul edilmemesinden,
- ç) Bu Talimatın 32'nci maddesi ile uyumlu olacak şekilde, Teknik Talimatlarda belirtilen şartlara uyulduğunu teyit eden bir tehlikeli maddeler kabul kontrol listesinin kullanılmasından,
- d) Tehlikeli maddelerin Teknik Talimatlarda belirtilen ayrıştırma ve ayırım kurallarına uygun olarak depolanmasından,
- e) Herhangi bir sızıntı veya kirlenme durumunda kullanılmak üzere sızıntı ve kirlenme müdahale setinin bulundurulmasından,
- f) İşletici ile yaptığı sözleşme kapsamında işletici adına yürütülen faaliyetlerin bu Talimat, Teknik Talimatlar ve söz konusu sözleşmeye uygun olarak yerine getirilmesinden, sorumludur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bilgi Sağlanması

Sorumlu kaptan pilotun bilgilendirilmesi

MADDE 44- (1) Tehlikeli maddelerin taşınacağı hava aracının işleticisi, hava aracının kalkışından önce, mümkün olan en erken zamanda, sorumlu kaptan pilota Teknik Talimatlarda belirtilen yazılı bilgileri sağlar.

Uçuş ekibinin bilgilendirilmesi ve talimatlar

MADDE 45- (1) İşletici, uçuş ekibinin tehlikeli maddelerin taşınmasına ilişkin sorumluluklarını yerine getirmesini sağlayacak bilgilere işletme el kitabında yer verir ve uçuş ekibine tehlikeli maddelerle ilgili acil durumların ortaya çıkması halinde yapılması gereken işlemlere ilişkin talimatları sağlar.

Yolcuların bilgilendirilmesi

MADDE 46- (1) İşletici ve yer hizmetleri kuruluşu, yolcuların Teknik Talimatlarda belirtildiği şekilde hava aracında taşınması yasak olan tehlikeli maddeler türleri konusunda uyarılmalarını sağlayacak şekilde bilgilerin yayınlanmasını sağlar.

Diğer kişilerin bilgilendirilmesi

MADDE 47- (1) Tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasında yer alan işletici, gönderici ve diğer ilgili taraflar, çalışanlarına tehlikeli maddelerin taşınmasına ilişkin sorumluluklarını yerine getirmesini sağlayacak bilgileri ve tehlikeli maddelerle ilgili acil durumlarda uygulanacak talimatları sağlar.

Sorumlu kaptan pilotun havaalanı yetkililerini bilgilendirmesi

MADDE 48- (1) Uçuş sırasında acil durum meydana gelmesi halinde, sorumlu kaptan pilot, şartların el verdiği en kısa sürede, Teknik Talimatlarda belirtilen usullere uygun olarak, hava aracında bulunan tehlikeli maddeler hakkında havaalanı yetkililerinin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla ilgili hava trafik hizmetleri birimini bilgilendirir.

Hava aracı kazası veya olayı durumunda bilgilendirme

MADDE 49- (1) Hava aracı kazası veya kargo olarak taşınan tehlikeli maddelerin dâhil olduğu ciddi olay meydana gelmesi halinde, tehlikeli maddeleri kargo olarak taşıyan hava aracının işleticisi, kazaya veya ciddi olaya müdahale eden acil durum hizmetlerine, sorumlu kaptan pilota verilen yazılı bilgide belirtilen şekilde, hava aracında bulunan tehlikeli maddeler hakkında gecikmeksizin bilgi verir. İşletici, gecikmeksizin, söz konusu bilgileri işletici devletin ve vuku devletin ilgili otoritelerine de sağlar.

(2) Hava aracı olayı meydana gelmesi halinde, kargo olarak tehlikeli maddeler taşıyan hava aracının işleticisi, talep edilmesi durumunda, olaya müdahale eden acil durum hizmetlerine ve vuku devletin ilgili otoritesine, sorumlu kaptan pilota verilen yazılı bilgide belirtildiği şekilde, hava aracında bulunan tehlikeli maddeler hakkında gecikmeksizin bilgi verir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 50- (1) Bu Talimat kapsamında yer alan işletmelerin, tehlikeli maddelerin hava yoluyla taşınmasına ilişkin faaliyetleri Genel Müdürlük denetimine tabidir.

İdari yaptırım

MADDE 51 - (1) Bu Talimata aykırı iş ve işlem yapan gerçek veya tüzel kişilere 2920 sayılı Kanunun 143 üncü maddesine veya 29/1/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Bu Talimat kapsamında işleticiye verilen tehlikeli maddeler taşıma özel onayı; bu Talimat veya uluslararası düzenlemeler ile belirlenen asgari yeterliliklerin tamamının veya bir kısmının karşılanmadığının veya kaybedildiğinin tespit edilmesi halinde; uygunsuzluklar giderilinceye kadar en fazla 6 (altı) ay süreyle askıya alınır, askı süresi içerisinde asgari yeterlilikler yerine getirilmediği takdirde özel onayı iptal edilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 52- (1) Bu Talimatta hüküm bulunmayan hallerde ulusal mevzuat ve tehlikeli maddelerin havayoluyla taşınması hususunda taraf olduğumuz uluslararası anlaşma hükümleri uygulanır.

(2) Tehlikeli maddelerin taşınmasına ilişkin ihtilaf veya belirsizlik durumlarında Genel Müdürlük karar vermeye yetkilidir.

Uyum süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Talimatın 13’üncü maddesinde belirtilen hükümlere uygun tehlikeli maddeler eğitim programı oluşturmamış olan ve tehlikeli maddeler eğitimini hizmet içi olarak sağlayan işletme, bu Talimatın yayım tarihinden itibaren, tehlikeli maddeler eğitim programını en geç 6 (altı) ay içerisinde Genel Müdürlüğe sunar. Bu süre içinde eğitim programını Genel Müdürlüğe sunmayan işletmenin hizmet içi olarak verdiği tehlikeli maddeler eğitimi uyum sürecinin tamamlanmasını müteakip geçersiz sayılır.

Yürürlük

MADDE 53- (1) Bu Talimat yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54- (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

İZNE TABİ TEHLİKELİ MADDE SINIFLARI

ÖZEL İZİNE TABİ TEHLİKELİ MADDELER SINIFLARI	TEHLİKELİ MADDELER NİTELİĞİNE GÖRE İZİN ALINMASI GEREKEN İLGİLİ / YETKİLİ MERCİ(LER)
Teknik Talimatlar gereğince izin alınması gereken Sınıf 1 (Patlayıcılar)'deki maddeler	Millî Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı.
Teknik Talimatlar gereğince izin alınması gereken Sınıf 6 (Zehirli ve bulaşıcı maddeler)'daki maddeler	Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Teknik Talimatlar gereğince izin alınması gereken Sınıf 7 (Radyoaktif maddeler)'deki maddeler	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Nükleer Düzenleme Kurumu)